

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОТЕРПІЛОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Курсант 3 курсу ФПФПМГБ НАВС Мелешко Б.І.

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального процесу, кандидат юридичних наук Конюшенко Я.Ю.

Дослідженню проблеми засад кримінального процесу в різних її аспектах присвячені роботи українських науковців: В. І. Галагана, В. Г. Гончаренка, Ю. М. Грошевого, А. Я. Дубинського, В. С. Зеленецького, О. В. Капліної, Є. Г. Коваленка, В. С. Кузьмічова, Л. М. Лобойка, Є. Д. Лук'янчикова, В. Т. Маляренка, О. Р. Михайленка, В. В. Назарова, Д. П. Письменного, М. А. Погорецького, В. О. Попелюшка, В. М. Тертишника, Л. Д. Удалової, В. М. Хотенця, В. П. Шибіки, О. Г. Шило, М. Є. Шумила, О. Г. Яновської.

Зародившись у Європі, рух щодо захисту прав потерпілих від злочинів було швидко розповсюджено у всьому світі. Наприклад, шлях Америки, де за останні три десятиріччя створена належна система допомоги потерпілим від злочинів.

Відповідні органи нашої держави теж проводять роботу щодо створення Державного фонду допомоги потерпілим від злочинних посягань в Україні. Однак вирішення питання про створення державного фонду через відсутність коштів у Державному бюджеті було заблоковано Міністерством фінансів України. Вирішуючи питання про створення державного фонду відшкодування шкоди громадянам, які потерпіли від злочинів, слід керуватися Європейською конвенцією про компенсацію шкоди жертвам кримінальних злочинів, яку підписано 24.11.1983 р. у Страсбурзі, та Декларацією основних принципів правосуддя для жертв злочинів і зловживання владою, що прийнята Генеральною Асамблеєю ООН у 1985 році. Також слід врахувати досвід інших країн, наприклад США, Польщі, Німеччини, Франції. Заслужує уваги " Європейське узгодження про відшкодування збитків жертвам злочинних дій, схвалене комітетом міністрів Європейського Союзу в червні 1983 р..

У разі створення згаданого фонду можливе різке зростання кількості заяв громадян про заподіяння їм шкоди, після чого розміри компенсацій складатимуть таку суму, яка стане непід'ємним тягарем для державного бюджету. Щоб запобігти такій ситуації, краще було б створити спеціальний фонд для відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю та життю потерпілих від злочинів.

Вважаємо, що функціями та завданнями страховий фонд із відшкодування шкоди потерпілим від кримінальних правопорушень близький до системи органів соціального захисту як елемент цієї системи. Він повинен бути державним, і виплати з нього мають проводитись органами соціального захисту. Такий підхід відповідав би вимогам міжнародно-правових актів, сприяв всебічному втіленню засад кримінального процесу в забезпеченні прав та законних інтересів потерпілих як учасників кримінального провадження.